

Referat

Mandag den 12. april 2021, kl. 16.00, afholdtes ordinær generalforsamling i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger, CVR-nr. 30 18 60 28, på pensionskassen kontorer, Tuborg Havnevej 14, Hellerup. Generalforsamlingen blev afholdt som en fuldstændig elektronisk generalforsamling.

1. Valg af dirigent

Bestyrelsesformand Erik Bisgaard Madsen bød velkommen og bemærkede, at årets generalforsamling var præget af den ekstraordinære situation, man stadigvæk befandt sig i, og oplyste, at bestyrelsen på baggrund af situationen omkring Covid-19 havde besluttet, at generalforsamlingen skulle afholdes som en fuldstændig elektronisk generalforsamling uden fysisk deltagelse fra medlemmerne.

Formanden oplyste, at der derfor var oprettet en særlig elektronisk generalforsamlingsportal, hvor generalforsamlingen blev transmitteret direkte, og hvor medlemsforslagene blev præsenteret via videolink.

Formanden nævnte, at de medlemmer, der havde tilmeldt sig og deltog online i generalforsamlingen, havde mulighed for at stemme og stille spørgsmål løbende under generalforsamlingen. Spørgsmål kunne stilles både skriftligt og via videolink.

Formanden bemærkede, at det blev en anderledes generalforsamling og oplyste, at det med dirigenten var blevet drøftet og aftalt, hvordan man praktisk kom igennem mødet på en måde, der sikrede, at man både fik den nødvendige debat og truffet de beslutninger, der skulle træffes. Dette gjaldt i særdeleshed i forhold til bestyrelsens forslag om individuelt omvalg til et nyt pensionsprodukt og de medlemsforslag, der forelå. Formanden bemærkede, at det nok skulle lykkes med fælles hjælp.

Formanden nævnte, at han selv og resten af bestyrelsen havde glædet sig til årets generalforsamling, som var den femte efter man i 2017 slog sig sammen med de andre pensionskasser i administrationsfællesskabet.

Formanden oplyste, at da generalforsamlingen kun blev afviklet elektronisk, var der kun de personer fysisk til stede, der skulle til for at afvikle generalforsamlingen. Det var bestyrelsen, direktionen, den ansvarshavende aktuar og en række medarbejdere fra administrationen.

Formanden nævnte, at der var udsendt en dagsorden for generalforsamlingen, og at første punkt var valg af dirigent. Bestyrelsen havde bedt advokat Tina Øster Larsen fra advokatfirmaet Bech-Bruun om at varetage dirigenthvervet. Tina havde igennem mange år som advokat haft dirigentopgaver i forskellige pensionskasser, så hun kendte formalia godt.

Formanden oplyste, at dirigenten formelt blev valgt af generalforsamlingen, og at han normalt ville spørge, om der var andre kandidater. For at kunne afvikle generalforsamlingen, krævede det dog, at der var en dirigent fysisk til stede, og derfor var der ikke andre kandidater til dirigenthvervet.

Formanden nævnte, at han på denne baggrund tillod sig at konstatere, at Tina Øster Larsen var **valgt** som dirigent og overlod ledelsen af generalforsamlingen til dirigenten.

Dirigenten takkede for tilliden til at varetage hvervet og nævnte, at hendes første opgave var af formel karakter.

Dirigenten bemærkede, at hun havde gennemgået de krav, der var i lovgivning og vedtægter, og sammenholdt med de tiltag, man fra administrationens side havde foretaget. På den baggrund konstaterede dirigenten, at det var hendes vurdering, at generalforsamlingen var lovligt indkaldt og beslutningsdygtig i forhold til dagsordenen.

Dirigenten oplyste, at man var meget få til stede i generalforsamlingslokalet. Herefter nævnte dirigenten de tilstedeværende ved talerstolen, som var bestyrelsesformand Erik Bisgaard Madsen, næstformand Johannes Elbæk, bestyrelsesmedlem Louise Bundgaard samt administrerende direktør Mads Smidt Hansen.

Dirigenten nævnte, at de øvrige bestyrelsesmedlemmer også var til stede i lokalet. Disse var Ilse Ankjær Rasmussen, Kirsten Holst, Henning Otte Hansen, Hans Henrik Jørgensen, Søren Kaare-Andersen og Anders Larsen.

Dirigenten oplyste, at ansvarshavende aktuar Steen Ravn, investeringsdirektør Henrik Olejasz Larsen, direktør for direktionsssekretariatet Christian Due og produktdirektør Anne Louise Baltzer Engelund også var til stede.

Dirigenten nævnte, at hun selv og bestyrelsen håbede, at mange havde logget på den elektroniske portal, og at hun så frem til en god afvikling og debat, selvom omstændighederne var noget specielle.

Dirigenten bemærkede, at et antal medlemmer havde valgt at indsende fuldmagter, ikke mindst vedrørende dagsordenspunktet om individuelt omvalg til nyt pensionsprodukt, og oplyste, at hvis man havde afgivet fuldmagt hjemmefra, så ville man kunne se med, men ikke stemme.

Dirigenten oplyste, at specialfuldmagter til bestyrelsen om omvalgspunktet stadig gjaldt.

Dirigenten henviste til, at der i indkaldelsesmaterialet og på hjemmesiden var en vejledning til, hvordan den elektroniske generalforsamling kom til at foregå. Man skulle være logget ind på portalen for at stille spørgsmål og komme med kommentarer undervejs.

Dirigenten oplyste dernæst, at afstemningerne ville foregå via portalen og først starte, når hun satte dem i gang, men at det var vigtigt, at man stemte så snart, man så en afstemningsboks, da teknik og forsinkelser kunne drille. Dirigenten understregede, at der ville blive sørget for, at alle fik lejlighed til at stemme og bemærkede, at man skulle slå eventuel fuldskræmsvisning fra, så man kunne se afstemningsboksen.

Dirigenten oplyste, at hvis man havde tekniske problemer, så var der et hotline-nummer, som også stod i generalforsamlingsportalen. Herefter oplyste dirigenten det telefonnummer, som man kunne ringe til, og den e-mail, man kunne kontakte ved tekniske problemer.

Dirigenten oplyste, at hun løbende ville vejlede deltagerne under generalforsamlingen, og at hensigten var at gennemføre generalforsamlingen, så den lignede en fysisk generalforsamling mest muligt. Der var en forelæggelse til hvert punkt, og så ville der være mulighed for at stille spørgsmål og debattere efterfølgende. Dette kunne ske på to måder, enten skriftligt via portalen eller via et videolink. Herefter gennemgik dirigenten praktikaliteterne omkring dette og opfordrede til, at deltagerne forberedte deres indlæg og spørgsmål i god tid.

Dirigenten henviste til dagsordenen og bemærkede, at der var valg til bestyrelsen. Dirigenten oplyste, at nogle kandidater havde stillet op på forhånd, som det fremgik af generalforsamlingsmaterialet, og at eventuelle yderligere kandidater havde mulighed for at stille op helt indtil, man kom til punktet om bestyrelsesvalg. Dirigenten opfordrede dog til, at dem, der måtte ønske at stille op, meldte sig, og oplyste, hvilke krav der var til at melde sit kandidatur.

Dirigenten henviste til, at generalforsamlingen skulle behandle nogle forslag fra bestyrelsen, og at disse ville blive præsenteret af bestyrelsesmedlemmer, mens medlemsforslag ville blive præsenteret af forslagsstiller via videolink.

Dirigenten oplyste, at hun af hensyn til at opnå en god og konstruktiv afvikling af mødet havde aftalt med bestyrelsen og administrationen, at man tog sig god tid undervejs, så man var sikker på, at alle var med, og man tog højde for den forsinkelse i signalet, som kunne forekomme.

Dirigenten oplyste, at generalforsamlingen blev optaget til brug for referatet og gav herefter ordet til bestyrelsesformand Erik Bisgaard Madsen for bestyrelsens beretning.

2. Bestyrelsens beretning

Formanden bød igen velkommen og nævnte, at Covid-19 desværre forhindrede, at man på forsvarlig vis kunne mødes fysisk i pensionskassen, hvorfor det var besluttet at holde en fuldstændig elektronisk generalforsamling i år. Den elektroniske løsning gav mulighed for at stille spørgsmål og tilkendegive ens holdninger på samme måde som ved et fysisk møde.

Formanden nævnte, at det var positivt, at en elektronisk generalforsamling gav mulighed for, at flere medlemmer deltog i generalforsamlingen, og at der var 127 tilmeldte, hvilket var dobbelt så mange, som der normalt mødte op.

Formanden henviste til pensionskassens formålsparagraf, som angav, at pensionskassen skulle sikre medlemmerne økonomisk tryghed på et ansvarligt grundlag. Det var således bestyrelsens opgave at fastholde lave omkostninger og skabe høje, langsigtede afkast på et ansvarligt grundlag.

Formanden nævnte, at dette forudsatte, at man kunne levere nogle moderne pensionsprodukter, som sikrede det enkelte medlem og deres pårørende, hvis de blev syge, invalide eller døde. I den forbindelse skulle man senere i dagsordenen drøfte et forslag om at tilbyde overgang til markedsrente.

Formanden redegjorde for, at pensionskassen gennem en årrække havde arbejdet målrettet på at reducere omkostningerne, da lave omkostninger gav en større opsparing. At pensionskassen siden 2017 havde indgået i et administrationsfællesskab med Sampension Livsforsikring A/S, Arkitekternes Pensionskasse og fra 2019 Ingeniørpensionskassen ISP havde mange fordele, og en af dem var, at man var flere om at dele omkostningerne. Pensionskassens administrationsomkostninger lå lavt og udgjorde per medlem i 2020 480 kr. mod 489 i 2019 og var dermed fastholdt på et niveau, der var blandt de laveste i akademikerkasserne.

Formanden nævnte, at også investeringsomkostningerne lå på et rigtig fint niveau i forhold til markedet, hvilket skyldtes, at PJD lagde stor vægt på effektivitet, både i den interne og den eksterne forvaltning af investeringerne.

Formanden nævnte, at 2020 havde været et investeringsmæssigt usædvanligt år. Ved indgangen til året var det forventningen, at konjunkturopsvinget ville fortsætte endnu et år, men det blev afbrudt, da coronaepidemien i løbet af første halvår spredte sig fra Kina til resten af verden og sendte verdensøkonomien ind i den dybeste recession siden anden verdenskrig.

Formanden nævnte, at det finansielle marked havde været kraftigt påvirket af den pludselige nedlukning, og at verdensmarkedsindekset faldt med mere end tredive procent i løbet af februar og marts, men at aktiemarkedene havde rettet sig i løbet af året og endte med at stige sidst på året.

Formanden oplyste, at 2020 var præget af store rentefald som følge af den meget lempelige pengepolitik. Udviklingen på de finansielle markeder i året kom ikke pensionskassens portefølje til gavn, men var gået ud over årets afkast, som landede på 347 mio. kr., svarende til 2,3 %. Det var bestyrelsen ikke tilfreds med og havde fulgt årsagerne til den svage udvikling i afkastet tæt.

Formanden oplyste, at forklaringen primært var, at PJD's portefølje indeholdt en større andel af såkaldte value-aktier og en mindre andel vækstaktier. Coronakrisen havde ramt value-aktierne, da det generelt var selskaber, der leverede gængse varer og tjenesteydelser, der havde haft et dårligt år. Bestyrelsen havde dog valgt at holde fast i investeringsstrategien, som den vurderede skabte et godt, langsigtet afkast for medlemmerne. Samtidig var vækstaktierne historisk dyre, når man sammenlignede deres indtjening med value-aktiernes. Udviklingen i slutningen af 2020 og de første måneder af 2021 havde været til fordel for pensionskassens investeringsstrategi, og afkastet var blevet væsentligt forbedret.

Formanden oplyste, at afkastet efter første kvartal 2021 for gennemsnitsrente var 2,8 % og 6 % for markedsrenten, og at medlemmerne de seneste 5 år havde opnået et afkast på næsten 29 %. Afkastet afhang af den risiko, som midlerne blev investeret med, og som PJD's gennemsnitsordning var udformet i dag, så blev alle medlemmernes opsparing investeret med samme risiko, uanset hvor lang tid man havde til pensionering. Dette betød, at der skulle tages hensyn til både yngre og ældre medlemmer, når den fælles investeringsstrategi blev valgt. Bestyrelsen valgte i 2018 og 2019 at nedbringe risikoen på investeringsporteføljen for at beskytte de ældre mod store tab tæt på pensionsalderen, og konkret var aktieallokeringen faldet fra 37 % i 2017 til 25 % i 2019, hvilket ikke var ændret siden.

Formanden oplyste, at den lavere aktieallokering havde betydet et lidt lavere potentiale for afkast i de år, hvor det var gået godt, hvilket sammen med coronakrisen kunne ses i en sammenligning med andre pensionskassers afkast, hvor PJD's afkast de sidste fem år lå i den lave ende.

Formanden henviste til bestyrelsens forslag om at tilbyde en markedsrenteordning, som gav mulighed for at tilpasse risikoniveauet til det enkelte medlem.

Formanden redegjorde for, at opbygningen af PJD's portefølje af direkte investeringer fortsatte i 2020. De direkte investeringer bidrog til en divergeret portefølje, gav typisk et højere forventet afkast end mere traditionelle aktiver som obligationer og var mere kursstabile end aktier.

Formanden nævnte, at PJD havde investeret i PH Park i Hørsholm, som var et markant boligprojekt, med opførsel af 133 nye lejeboliger. Projektet skulle guldcertificeres af Green Building of Houses Denmark, hvilket sikrede, at byggeriet levede op til en række miljømæssige kvaliteter.

Formanden henviste til pensionskassens skovportefølje, og at man tidligere havde investeret i en skov i Oregon, som blev drevet bæredygtigt, og at investeringen i 2020 blev forøget med et større tillægsopkøb i det samme område. Investeringer som denne var gode for miljøet og gav et stabilt afkast.

Herefter henviste formanden til, at PJD havde stor fokus på at give medlemmerne adgang til en helhedsorienteret rådgivning og effektiv service. Målsætningen var, at medlemmerne fik en professionel og hurtig behandling, hvor service og rådgivning var imødekommende og tydelig. Tilfredsheden blandt medlemmerne, som fik rådgivning, blev løbende evalueret og sammenlignet med andre pensionsselskaber.

Formanden oplyste, at tilfredsheden i pensionskassen var høj, og at PJD havde fået en rigtig flot placering i en større brancheundersøgelse, som blev foretaget af bureauet Aalund i 2020. Ved indgangen til 2020 var hjemmesiden blevet opdateret med et nyt og moderne design og flere funktioner, der gjorde det nemt at komme i kontakt med pensionskassens medarbejdere. Bestyrelsen var rigtig glade for at se, at medlemmerne havde taget godt imod hjemmesiden og brugte den flittigt.

Formanden bemærkede, at hjemmesiden var blevet besøgt mere end 40.000 gange i 2020, og at der havde været knap 20.000 logins. I december 2020 var der lanceret en PJD-app, som gav et holistisk pensionstjek på få minutter. App'en var blevet taget rigtig godt imod, og var den bedst ratede pensionsapp med en vægtet score på 4,4 ud af 5.

Herefter henviste formanden til pensionskassens ansvarlige investeringer og nævnte, at PJD's formål på investeringsområdet var at skabe et højt, langsigtet afkast til medlemmerne på et ansvarligt grundlag. Dette indebar, at ansvarlighed var en integreret del af investeringsprocessen, og at man stillede konkrete krav til selskabernes arbejde med miljø og klima, sociale forhold og god selskabsledelse (ESG).

Formanden nævnte, at pensionskassen løbende udviklede sin strategi og processer for ansvarlige investeringer og i de seneste år havde styrket indsatsen på en række felter. I 2020 var en række nye initiativer på klimaområdet, der støttede op om målsætningerne i FN's aftale om at begrænse klodens temperaturstigning, blevet implementeret. Tilgangen var, at man igennem investeringerne

ønskede at skubbe mest muligt til den grønne omstilling, samtidig med at medlemmerne fik det højest mulige langsigtede afkast. Det var to mål, der med den rette tilgang gik hånd i hånd.

Formanden oplyste, at pensionskassens tilgang var helhedsorienteret i den forstand, at man stillede krav til den samlede værdikæde for fossile brændsler, både til de fossile virksomheder, der producerede energi, og dem, der brugte energi. Pensionskassen inddrog hele porteføljen og fokuserede ikke kun på eksklusion og investering i enkelte sektorer.

Formanden oplyste, at man havde sat et mål om at reducere klimaaftrykket af de samlede aktieinvesteringer, som skulle falde år for år og ligge lavere end, hvis man blot investerede passivt i verdensaktiemarkedet. Omlægningen af investeringerne fra 2018 til 2020 havde nedbragt CO₂-udledningen for hele fællesskabets aktieportefølje med godt 40 %.

Formanden oplyste, at man løbende vurderede selskabernes vilje og evne til at ændre forretningsmodel i en klimamæssigt mere bæredygtig retning. De selskaber, som ikke havde en acceptabel klimaadfærd, blev ekskluderet. I 2020 blev 38 selskaber ekskluderet på den baggrund. Endelig var 170 selskaber blevet ekskluderet grundet en omsætning på mere end 25 % fra kul og tjæresand, da de vurderedes ikke at kunne blive en del af den grønne omstilling.

Formanden nævnte, at man førte dialog med selskaberne i porteføljen, som allerede var ansvarlige, men som man mente kunne gøre det endnu bedre. Fokus var at fremme FN's verdensmål, og man arbejdede med de fire områder klimaforandring, ansvarlig skattepraksis, vandhåndtering og ESG. Formanden oplyste, at man i 2020 sammen med de øvrige selskaber i administrationsselskabet havde været i dialog med 24 selskaber i porteføljen.

Formanden bemærkede, at bestyrelsen var glade for interessen for ansvarlige investeringer blandt medlemmerne og satte stor pris på de input, den fik.

Formanden nævnte, at administrationen havde afholdt et webinar med fokus på det konkrete arbejde med PJD's ansvarlige investeringer, og at der havde været god tilslutning fra PJD's medlemmer.

Formanden henviste til, at man de seneste år havde arbejdet ihærdigt sammen med administrationen på at kunne tilbyde et moderne markedsrenteprodukt, som havde en række fordele i forhold til gennemsnitsrenteproduktet. Med et markedsrenteprodukt fik man en risikoprofil, der passede til sin alder og risikovillighed, bedre forsikringer og flere valgmuligheder samtidig med, at man bevarede de gode solidariske elementer som den fælles investeringsstrategi.

Formanden nævnte, at generalforsamlingen sidste år vedtog, at nye medlemmer i pensionskassen skulle have markedsrenteproduktet kaldet 3 i 1 Livspension. Alle medlemmer optaget fra 1. januar 2021 havde fået det nye produkt.

Formanden oplyste, at man på denne generalforsamling var klar til at tage næste skridt og beslutte, at markedsrenteproduktet skulle tilbydes mange af de eksisterende medlemmer. Hvis forslaget herom blev vedtaget, ville mange medlemmer i efteråret modtage et individuelt tilbud om at vælge markedsrenteproduktet. Tilbuddet ville give indblik i konsekvenserne af et skifte til den nye ordning. Hvis man ikke accepterede tilbuddet, blev man på den nuværende gennemsnitsrenteordning.

Endelig informerede formanden om bestyrelsens og direktionens aflønning i 2020, som også fremgik af årsrapportens note 5, side 33. Formanden oplyste, at bestyrelsens samlede vederlag i 2020 var 1.163.000 kr., mens direktionens aflønning var 134.000 kr. svarende til pensionskassens andel af administrationsselskabet på tre procent.

Formanden afsluttede bestyrelsens beretning og bemærkede, at han så frem til en god generalforsamling med en udbytterig debat. Formanden gav herefter ordet tilbage til dirigenten.

Dirigenten bemærkede, at formandens beretning og årsrapporten traditionen tro ville blive fremlagt og debatteret samlet.

Herefter gav dirigenten ordet til den administrerende direktør Mads Smith Hansen for en gennemgang af årsrapporten for 2020.

3. Forelæggelse og godkendelse af årsrapport 2020

Mads Smith Hansen gennemgik indledningsvist en oversigt over de indbetalte medlemsbidrag og de udbetalte ydelser og oplyste, at begge dele havde udviklet sig mere eller mindre som forventet.

Mads Smith Hansen oplyste, at bidragene steg en lille smule, og at ydelserne steg lidt mere, hvilket primært skyldtes et højere genkøbsniveau fra medlemmer, der havde ønsket at overføre deres ordninger til andre steder.

Herefter nævnte Mads Smith Hansen, at antallet af medlemmer var steget med ca. 200, hvoraf ca. 100 var bidragsbetalende, 50 var pensionister og 50 var på en hvilende ordning.

Mads Smith Hansen gennemgik udviklingen i omkostningstallene over en årrække og nævnte, at omkostningerne, da PJD trådte ind i Sampensionfællesskabet i 2017, var blevet halveret, og det nu var lykkedes at få omkostningerne ned på niveauet 480, hvilket niveau man forventede at kunne fastholde i 2021.

Mads Smith Hansen gennemgik herefter pensionskassens afkast og den generelle markedsudvikling og betoned, at det havde været et mærkeligt og usædvanligt investeringsår. Mads Smith Hansen nævnte, at centralbankerne havde overøst markederne med likviditet, og at de lange renter som følge heraf var faldet til niveauet 0 %.

Mads Smith Hansen nævnte, at der bag den generelle markedsudvikling gemte sig nogle meget store forskelle mellem sektorer og regioner på aktiemarkedet.

Mads Smith Hansen redegjorde for, at de store teknologiselskaber havde fået medvind i året, da behovet for teknologi til interaktion var steget og bemærkede, at et af de store globale teknologiindeks eksempelvis var steget 43 % i 2020. I modsætning til det var blandt andet det store energiindeks faldet hele 34 %.

Mads Smith Hansen oplyste, at man tilsvarende havde eksempler mellem regioner, hvor det danske C25-indeks kom ganske godt ud af året med en stigning 34 %, mens en stor vækstøkonomi som den brasilianske endte med et fald på 30 %.

Mads Smith Hansen bemærkede, at der også havde været forskelle mellem de såkaldte vækstaktier og value-aktier, idet vækstaktierne gav et afkast på 21 %, hvorimod value-aktierne faldt 12 %, hvilket var en væsentlig årsag til pensionskassens afkast i 2020.

Mads Smith Hansen oplyste, at afkastet var 347 mio. kr. svarende til 2,3 %, hvilket var betydeligt lavere end i 2019, som var et usædvanligt godt år.

Mads Smith Hansen henviste til det strategiske benchmark, som bestyrelsen havde besluttet og oplyste, at en passiv investering havde givet et afkast på 4 % i 2020. Pensionskassens underperformance kom blandt andet fra børsnoterede aktier, som udgjorde ca. 25 % af porteføljen, hvor man havde et afkast på 5,7 % mod benchmarkets afkast på 11,9 %.

Mads Smith Hansen nævnte, at afkastet ikke var tilfredsstillende, men at man havde valgt at holde fast i positionen, og allerede havde set de første tegn på, at udviklingen kunne vende og blive til pensionskassens fordel.

Afslutningsvist redegjorde Mads Smith Hansen for hoved- og nøgletal og henledte opmærksomheden på solvensdækningen, som var på 275 %, hvilket var meget solidt og komfortabelt. Faldet fra 316 % i 2019 var på ingen måde ildevarslen.

Mads Smith Hansen afsluttede gennemgangen af regnskabet og gav ordet tilbage til dirigenten.

Dirigenten åbnede for debat og bemærkede, at det nu var muligt at stille spørgsmål eller komme med bemærkninger enten skriftligt eller via et videolink til både dagsordenens pkt. 2, bestyrelsens beretning, og dagsordenens pkt. 3, forelæggelsen af årsrapporten.

Dirigenten bemærkede, at der på forhånd var indsendt et spørgsmål fra Mette Jessen, som delvist var besvaret i formandens beretning.

Dirigenten læste spørgsmålet op:

"Kære bestyrelse. Der forelægger en årsrapport, der åbent redegør for et gennemsnitligt nettoafkast på to komma otte procent. Jeg synes, det er svært at få øje på to ting i materialet: 1) en angivelse af, om to komma otte procent i afkast vurderes at være tilfredsstillende, 2) resultaterne for de sammenlignelige selskaber fra fakta om pension, som i utvivlsomt kender rigtig godt. Jeg har stor respekt for bestyrelsens medlemmer, men jeg har svært ved at forstå, hvorfor min pensionskasse tilsyneladende stiller sig tilfreds med at ligge så lavt i afkast blandt sammenlignelige pensionselskaber, og jeg er meget interesseret i at høre nærmere om, hvilke tiltag man gør for at komme ud over dette afkastdødevande."

Formanden takkede for spørgsmålet og bemærkede, at bestyrelsen ikke var tilfreds med afkastet, og at den havde fulgt afkastudviklingen tæt. Bestyrelsen havde besluttet at fastholde investeringsstrategien, fordi den vurderede, at balancen mellem value-aktier og vækstaktier ville komme pensionskassen til gode. Afkastet i første kvartal, som var 2,8 % for gennemsnitsrente og 6 % for markedsrente, viste, at det så ud til at gå bedre i 2021. Bestyrelsen havde således tiltro til den flerårige strategi, der var lagt i pensionskassen.

Dirigenten læste herefter et spørgsmål fra Lars Michael Petersen op:

"Vil en allerede løbende pensionsudbetaling i kroner i form af ratepension eller kapitalpension alt andet lige stige, være uændret eller falde ved en overgang til ny markedsrenteprodukt med samme risikoprofil som i nuværende ordning?"

Formanden takkede for spørgsmålet og oplyste, at hvis pensionen allerede var under udbetaling, så vil den falde, da beregningsrenten gik fra 3,75 % til 3 %. Pensionen ville dog forventeligt ikke have samme faldende profil som i dag.

Dirigenten læste herefter et supplerende spørgsmål fra Lars Michael Petersen:

"Vil man som pensionskunde kunne vælge en forskellig risikoprofil til sine forskellige pensionskategorier, altså livrente, ratepension, kapitalpension, og i givet fald løbende kunne justere på disse?"

Formanden svarede, at man ikke ville kunne vælge forskellig risikoprofil for sine forskellige kategorier af pension.

Dirigenten konstaterede, at der ikke var flere kommentarer eller spørgsmål til bestyrelsens beretning og årsregnskabet og afsluttede debatten herom.

Dirigenten konstaterede, at generalforsamlingen havde taget beretningen til **efterretning** med de faldne bemærkninger.

Herefter henviste dirigenten til, at der skulle stemmes om årsrapporten for 2020 og redegjorde for, hvorledes man stemte i generalforsamlingsportalen, herunder at man af hensyn til eventuel forsinkelse med fordel kunne stemme så snart, man så afstemningsboksen.

Dirigenten nævnte, at fuldmagter var registreret og ville blive talt med, og at man ved tekniske problemer skulle kontakte VP.

Dirigenten nævnte, at det var muligt at stemme for, imod eller blankt, og at en blank stemme ikke talte med i afstemningsresultatet.

Herefter satte dirigenten afstemningen i gang og oplyste, at man ved hver afstemning havde ét minut til at afgive sin stemme.

Dirigenten afsluttede afstemningen og oplyste, at der gik et øjeblik, inden resultatet forelå.

Dirigenten oplyste, at der var i alt 179 stemmer til rådighed ved generalforsamlingen, som fordelte sig på deltagere, fuldmagter til bestyrelsen eller tredjemand og instruktionsfuldmagter. Dirigenten oplyste, at stemmetallet kunne gå lidt op og ned afhængig af, hvor mange der fulgte generalforsamlingen. Dirigenten henviste til, at der under dagsordenens punkt 4.a om individuelt omvalg til markedsrente ville være et noget andet stemmetal, da der var afgivet rigtig mange fuldmagter specifikt til dette punkt.

Herefter gennemgik dirigenten afstemningsresultat for årsrapporten 2020 og oplyste, at generalforsamlingen havde **godkendt** årsrapporten for 2020 med 133 stemmer for og ingen imod.

4. Forslag fra bestyrelsen

4.a. Forslag om ændring af Generelle vilkår (Pensionsregulativ) - individuelt omvalg til nyt produkt

Formanden henviste til, at bestyrelsen de seneste år sammen med administrationen havde arbejdet ihærdigt på, at pensionskassen kunne tilbyde et markedskonformt markedsrenteprodukt med mere fleksible forsikringsordninger, der passede til et moderne arbejdsliv.

Formanden oplyste til, at man i foråret havde afholdt et webinar om produktet og orienteret om mulighederne i det nye produkt på hjemmesiden. Bestyrelsen havde mærket stor interesse blandt medlemmerne.

Formanden redegjorde herefter for, at bestyrelsen foreslog, at en stor del af de eksisterende medlemmer af pensionskassen kunne få et tilbud om et frivilligt og individuelt omvalg til 3 i 1 Livspension, som var et pensionsprodukt baseret på markedsrente. Pensionsproduktet indeholdt både et opsparingselement og forsikringsdækninger.

Formanden nævnte, at pensionskassen som en del af et større administrationsfællesskab havde mulighed for at tilbyde et produkt, der allerede var velafprøvet af 200.000 kunder/medlemmer igennem tretten år. Formanden oplyste, at Sampension oplevede høj tilfredshed med ordningen blandt de kunder, der brugte det.

Formanden beskrev, at man med den nye ordning kunne få en risikoprofil, der passede til, hvor man stod i livet, og at man med lang tid til pensionering kunne tage en højere risiko med mulighed for et højere afkast. Hvis man stod lige overfor pensionering, så skulle man have en mere stabil udvikling i sin opsparing, og den nye ordning gav mulighed for at vælge mere eller mindre risiko.

Formanden oplyste, at den nye ordning også havde en anden sammensætning af forsikringer, og at der var fokus på, at man skulle kompenseres for et løntab, et tab af erhvervsevne eller død. Ordningen gjorde det muligt for den enkelte at tilpasse sine forsikringer til egne behov. Formanden understregede, at man bevarede fællesskabets fordele, blandt andet de lave omkostninger.

Herefter oplyste formanden, at første skridt på vejen mod den nye pensionsordning var, at sidste års generalforsamling stemte ja til, at alle nye medlemmer kunne få den nye ordning. Ved dagens afstemning skulle man tage stilling til, hvorvidt mange af de eksisterende medlemmer skulle have mulighed for at vælge markedsrenteordningen. Hvis forslaget blev vedtaget, ville de fleste medlemmer modtage et tilbud om omvalg efter sommerferien.

Formanden henviste til, at bestyrelsen ofte var blevet spurgt, om der var ulemper ved det nye produkt i forhold til den fleksible ordning. Bestyrelsen mente, at det nye produkt var bedre end det

gamle, og at der set i forhold til det gamle produkt ikke var ulemper ved markedsrenteproduktet. Man skulle dog anerkende, at opsparingen i højere grad fulgte markedet og kunne gå op og ned.

Formanden oplyste, at der ville komme mere information om omvalget, og medlemmerne ville som altid have mulighed for at kontakte en rådgiver, inden de traf deres valg, hvilket bestyrelsen opfordrede til.

Dirigenten takkede for gennemgangen og åbnede for debatten.

Dirigenten læste et spørgsmål fra Jesper Friis Burgaard:

"Kan der opridses fordele for medlemmerne ved at gå over på markedsrente, og hvad sker der med den akkumulerede kapital, der er blevet i overskud? Det vil sige beløbet over depotrenten, der er blevet indbetalt på pensionen."

Formanden takkede for spørgsmålet og svarede, at de fordele, som bestyrelsen så ved overgang til markedsrente, var, at der var større mulighed for den enkelte til selv at kunne vælge efter sine behov.

Formanden oplyste, at den fælles investeringsstrategi og allokering, man havde haft indtil nu, havde betydet, at alle medlemmer havde den samme investeringsallokering. Dette medførte grundlæggende, at unge medlemmer havde fået for lidt risiko, og ældre medlemmer havde haft for stor risiko. Dette ville der blive taget højde for i det nye produkt, så unge medlemmer forventeligt kunne ende med en større pension, og ældre medlemmer kunne få en pension, hvor de ikke løb så store risici.

Formanden nævnte, at medlemmerne kunne have meget forskellig tilgang til, hvilket risikoniveau de ønskede, og at det nye produkt bedre kunne tage højde for dette. Formanden gentog, at man endelig skulle kontakte en rådgiver i pensionskassen, når man skulle træffe beslutning om et omvalg til markedsrente.

Formanden henviste til den anden del af spørgsmålet om kapitalfordeling og oplyste, at den kapital, der var akkumuleret i pensionskassen, i vidt omfang ville blive sat ind på de enkelte medlemmers konti, alt efter hvor meget den enkelte havde indbetalt forud for sit omvalg. Der ville ikke ske omfordeling.

Dirigenten oplyste, at medlemmet Laus Møller skriftligt havde spurgt, om der ville ske en opgørelse ud fra individuelle tal.

Formanden svarede, at det informationsmateriale, som man modtog, ville være baseret på egne konkrete tal, altså individuelle forhold, som den enkelte skulle vurdere. Der ville komme en informationskampagne, som gav medlemmerne yderligere information om, hvad substansen i omvalget var.

Dirigenten oplyste, at man havde medlemmet Peder Nørgaard igennem via et videolink.

Peder Nørgaard takkede for en god præsentation og spurgte, hvordan han selv som pensionist ville være stillet, hvis forslaget blev vedtaget, men han ikke valgte at overgå til den nye ordning.

Formanden takkede for spørgsmålet og oplyste, at hvis man ikke sagde ja til tilbuddet om omvalg til markedsrente, så blev man på gennemsnitsrenteordningen.

Dirigenten læste et spørgsmål fra Anna Krista Bierg, der lød:

"Er der ulemper ved at blive på den gamle ordning, hvis man går over på markedsrente? Altså, er der afledte effekter af, hvor mange der er i den ene eller den anden gruppe?"

Formanden svarede, at medlemmerne efter omvalget ville være adskilt i to forskellige risikogrupper, en i markedsrente og en i gennemsnitsrente. Dette kunne der godt være nogle omkostninger forbundet med, men det var svært at sige noget præcist om, inden man kendte andelen af medlemmer, der valgte om til markedsrente.

Derefter læste dirigenten et spørgsmål fra Ejner Schultz, der lød:

"Tak til bestyrelsen for at give medlemmerne valget om at overgå til markedsrenteproduktet. Det er rigtig godt. Bliver der mulighed for at tilvælge udbetaling af livrente i et bestemt antal år, som i dag findes i Sampensions standardprodukt?"

Formanden bad indledningsvist Ejner Schultz om at præcisere spørgsmålet og bemærkede, at administrationen muligvis kunne hjælpe med svar på spørgsmålet.

Dirigenten oplyste, at man var meget velkommen til at kontakte administrationen efter generalforsamlingen, hvis man havde yderligere spørgsmål.

Dirigenten oplyste, at Ejner Schultz havde suppleret sit spørgsmål således

"Når man starter udbetaling på pension, kan man i nogle produkter vælge et antal år, som man får udbetalt livrente, så hvis man dør tidligt, så kan efterladte få glæde af pengene. Er det mon noget, der er tænkt til at være i det nye produkt der kommer?"

Mads Smidt Hansen svarede, at man på sigt kunne tænke sig en form for sikring af opsparingen indbygget i produktet, men at dette som udgangspunkt ikke var en del af det nye produkt. Det var dog noget, man ville undersøge, om man kunne introducere på et senere tidspunkt.

Dirigenten spurgte, om der var yderligere spørgsmål eller kommentarer til forslaget, idet man ellers ville skride til afstemning om forslag 4.a. Dirigenten henviste til formandens redegørelse for forslaget og oplyste, at forslaget var beskrevet i generalforsamlingsmaterialet. Forslaget gik ud på, at man ændrede regulativet, således at mange af de eksisterende medlemmer kunne få et tilbud om et frivilligt og individuelt omvalg til markedsrenteproduktet 3 i 1 Livspension og 3 i 1 opsparring, som var det produkt, nye medlemmer blev optaget i. Ændringen ville træde i kraft den 1. juli 2021.

Dirigenten oplyste, at der var kommet et spørgsmål fra Kirstine Lauridsen der vedrørte, hvordan ægtefællepensionen virkede i det nye produkt.

Anne Louise Baltzer Engelund, produktdirektør i Sampension Administrationsselskab A/S, svarede at der i det nye produkt ikke var en kollektiv ægtefælledækning som i gennemsnitsrenteproduktet, men at man kunne vælge en dødsfaldsdækning, for eksempel en individuel ægtefælledækning. Denne virkede i bund og grund som den kollektive dækning, men den var fastsat ud fra ægtefællens alder i modsætning til den kollektive ægtefælledækning.

Dirigenten oplyste, at Jesper Friis Burgaard var igennem med en bemærkning via videolink.

Jesper Friis Burgaard henviste til, at bestyrelsen vurderede, at det var en god idé at gå over på markedsrente, og nævnte, at han var meget enig i dette. Jesper Friis Burgaard opfordrede de medlemmer, der kunne stemme på generalforsamlingen, til at stemme ja til forslaget, fordi han mente, at medlemmerne ville få glæde af det nye produkt. Man havde hver især efterfølgende muligheden for at bestemme individuelt, om man ville gå over. Det var på tide, man kom over på den nye ordning. Afslutningsvist roste Jesper Friis Burgaard bestyrelsen for forslaget og nævnte, at han håbede, at folk ville stemme ja til forslaget.

Dirigenten læste herefter et spørgsmål fra Ane Charlotte Nielsen, der lød:

"Hvis forslaget vedtages, kan man så vælge tilbuddet fra i første omgang og på et senere tidspunkt vælge til?"

Formanden svarede, at der var lagt op til, at der blev givet en kort frist umiddelbart efter, man havde fået tilbuddet, og at bestyrelsen ikke havde taget stilling til, om medlemmer, der valgte fra i første runde, skulle have en ny mulighed for at vælge om. Et svar herpå ville dog indgå i den informationskampagne, man ville tilrettelægge senere.

Dirigenten oplyste, at medlemmet Niels Martin Nielsen havde spurgt, hvad risikoen ved det nye produkt var.

Formanden takkede for spørgsmålet og svarede, at bestyrelsen ikke mente, at der var en risiko ved at skifte over på markedsrenteproduktet, men at man skulle være opmærksom på at få kigget sit individuelle tilbud grundigt igennem og se på, hvordan et omvalg ville påvirke ens egne pensionsforhold.

Formanden oplyste, at det var en produkttegenskab ved markedsrente, at opsparingen i højere grad fulgte markedets bevægelser op eller ned, hvilket ville sige, at man fulgte de markedsfluktuationer, der var.

Formanden nævnte, at formålet med at skifte til markedsrente var, at bestyrelsen mente, det var et bedre produkt for medlemmerne. De yngre medlemmer havde mulighed for at få en større pension, fordi de kunne tage mere risiko, og de ældre kunne forhåbentlig undgå en stor nedgang i pensionen, hvis der kom et aktiecrash.

Formanden oplyste, at bestyrelsen mente, at alle medlemsgrupper generelt blev tilgodeset og supplerede, at der også på forsikringssiden kom nogle bedre muligheder med flere individuelle tilpasninger.

Dirigenten bemærkede, at der ikke så ud til at være flere spørgsmål, og at man derfor kunne starte afstemningen.

Dirigenten oplyste, at forslaget indeholdt de ændringer, der skulle til for at introducere omvalget til markedsrente, og herudover nogle præciseringer til de generelle vilkår. Forslaget var beskrevet i generalforsamlingsmaterialet, herunder bilag 1 og 2 til indkaldelsen, og derudover kunne ses på skærmen.

Dirigenten oplyste, at forslaget kunne vedtages med simpelt flertal, og at der var rigtig mange medlemmer, der havde givet fuldmagt til lige netop dette dagsordenpunkt, hvilket ville kunne ses i afstemningsresultatet.

Dirigenten nævnte, at man skulle stemme via generalforsamlingsportalen på forslag 4.a og erindre om, at man skulle slå fuldskræmsvisning fra for at kunne se afstemningsboksen.

Dirigenten satte herefter afstemningen i gang og oplyste, at der var et minut til at stemme i.

Dirigenten afsluttede afstemningen og konstaterede, at 1.126 medlemmer havde stemt for forslaget, mens 5 medlemmer havde stemt imod. Forslaget var derfor **vedtaget**.

4.b Forslag om vedtægtsændringer vedrørende adgang for bestyrelsen til at beslutte afholdelse af fuldstændig elektronisk generalforsamling

Formanden oplyste, at bestyrelsen foreslog, at man ændrede vedtægterne i pensionskassen, sådan at bestyrelsen fik mulighed for fremadrettet af beslutte at afholde fuldstændig elektronisk generalforsamling.

Formanden bemærkede, at covid-19 ekstraordinært havde givet mulighed for at holde fuld elektronisk generalforsamling i år, men at dette kun var en midlertidig mulighed, og det derfor krævede en vedtægtsændring, hvis bestyrelsen også fremadrettet skulle kunne beslutte at afholde en fuldt elektronisk generalforsamling. Formanden bemærkede, at bestyrelsen så en række fordele i at have muligheden for at afholde elektroniske generalforsamlinger, da den teknologiske udvikling havde gjort det muligt at stille spørgsmål og tilkendegive sine holdninger som medlem som ved en fysisk generalforsamling. Samtidig gav den elektroniske generalforsamling flere medlemmer mulighed for at deltage, hvilket kunne øge medlemsdemokratiet i pensionskassen.

Dirigenten bemærkede, at det nu var muligt at stille spørgsmål og komme med bemærkninger til forslaget via generalforsamlingsportalen.

Dirigenten oplyste, at der var kommet en skriftlig kommentar fra Ane Charlotte Nielsen, der lød:

"Jeg finder det betænkeligt, at bestyrelsen alene kan beslutte, at der afholdes virtuel generalforsamling, uden at der er tvingende grunde til det. En virtuel generalforsamling afskærer en del af medlemsskaren, og der skal derfor være en helt ekstraordinær grund til, at generalforsamlingen ikke afholdes fysisk."

Formanden takkede for kommentaren og oplyste, at bestyrelsen ønskede at have muligheden, hvis der var situationer, der var corona-lignende, men at man også gerne på sigt ville kunne afholde blandede fysiske og digitale generalforsamlinger. Hvis man på den måde kunne få flere medlemmer til at deltage i generalforsamlingen, ville det øge medlemsdemokratiet. Formanden henviste til bestyrelsens forslag under dagsordenens punkt 8 om, at næste års generalforsamling blev afholdt i Aarhus, hvis det var en fysisk generalforsamling, og bemærkede, at bestyrelsen ønskede at komme rundt i landet for at tale med medlemmerne.

Dirigenten henviste til, at forslaget var beskrevet i indkaldelsen og læste forslagets hovedelementer op.

Dirigenten læste en skriftlig kommentar fra Kirstine Lauridsen, der lød:

"Det kunne måske være en kombination, da der for nogle er lang transport, og dermed bedre mulighed for deltagelse, hvis ikke man har tiden til transporten."

Dirigenten læste en skriftlig kommentar fra Jørgen Flensborg, der lød:

"Blandet generalforsamling lyder spændende at prøve."

Dirigenten læste et skriftligt spørgsmål fra Ane Charlotte Nielsen til formandens bemærkning om, at fuldstændig elektroniske generalforsamlinger kun ville blive anvendt i særlige tilfælde. Spørgsmålet lød:

"Hvorfor fremgår det ikke af forslaget, at det er bestyrelsen tanke?"

Formanden svarede, at det var bestyrelsens fejl, hvis dette ikke var kommunikeret tydeligt nok, men det var intentionen, at så mange som muligt deltog til generalforsamlingen, og det kunne måske ske via en kombineret fysisk og elektronisk generalforsamling.

Dirigenten spurgte, om der var yderligere spørgsmål og kommentarer og bemærkede, at forslaget indebar en ændring af pensionskassens vedtægter, hvorfor det skulle vedtages med mindst to tredjedele af de afgivne stemmer,

Dirigenten opsummerede kort forslaget og bemærkede, at der ikke var flere spørgsmål eller kommentarer, hvorfor debatten var afsluttet.

Herefter startede dirigenten afstemningen og bemærkede, at man havde 1 minut til at afgive sin stemme.

Dirigenten afsluttede afstemningen.

Dirigenten oplyste afstemningsresultatet, som var, at 135 medlemmer havde stemt ja, mens 4 havde stemt imod. Forslaget var derfor **vedtaget** med over 97 % af stemmerne.

4.c Forslag om ændring af pensionsregulativ – § 20 om ændringsadgang

Dirigenten nævnte, at forslag 4.c vedrørte en ændring af pensionsregulativet Regler og Paragraffers § 20 om adgang til ændringer og gav ordet til formanden.

Formanden oplyste, at bestyrelsen ønskede, at ændringsadgangen i pensionsregulativet blev uddybet med flere detaljer og eksempler, end der var i dag. Teksten i bestemmelsen ville indeholde eksempler på, hvilke situationer bestyrelsen kunne ændre pensionsvilkårene, og hvilke ændringer der så kunne ske. Forslaget var begrundet i et ønske om øget transparens.

Dirigenten bemærkede, at der nu var mulighed for at stille spørgsmål og komme med bemærkninger.

Dirigenten konstaterede, at der ikke var spørgsmål eller bemærkninger til forslaget, afsluttede debatten og åbnede afstemningen med en bemærkning om, at man havde 1 minut til at stemme.

Dirigenten afsluttede afstemningen.

Dirigenten oplyste, at 129 medlemmer havde stemt for forslaget, mens 4 havde stemt imod. Forslaget var derfor **vedtaget**.

5. Forslag fra medlemmer

Dirigenten oplyste, at der var to medlemsforslag på dagsordenen, og at begge var stillet af Pia Strunge Folkmann m.fl.

Dirigenten introducerede kort forslagene og bemærkede, at forslagsstillerne ville præsentere deres forslag via videolink, og at forslagene ville blive behandlet et ad gangen.

5.a. Forslag om deltagelse i forpligtende internationalt samarbejde

Pia Strunge Folkmann takkede indledningsvist for muligheden for at præsentere forslaget via videolink, som var klimavenligt i forhold til den normale lange transport til generalforsamlingen.

Pia Strunge Folkmann præsenterede sig selv og bemærkede, at hun var jordbrugsøkonom og havde arbejdet med en række forskellige ting i sin erhvervskarriere, blandt andet miljøøkonomi.

Pia Strunge Folkmann bemærkede, at forslag 5.a og 5.b skulle ses i sammenhæng, men var delt op, fordi de havde lidt forskellig karakter.

Pia Strunge Folkmann oplyste, at hun stillede forslaget sammen med en gruppe af øvrige medlemmer, der fandt det rigtig vigtigt, at pensionskassen drejede i en mere klimabevidst retning.

Pia Strunge Folkmann redegjorde for, at forslag 5.a gik ud på, at pensionskassen skulle indgå i Net Zero Asset Owner Alliance. Alliancen var startet på et klimatopmøde i FN og prøvede at organisere og få investeringsselskaber af forskellig art til at arbejde sammen. Baggrunden for alliancen var, at de fleste efterhånden var bevidste om, at lige netop vores investeringer i høj grad kunne styre, hvor man bevægede sig hen på klimaområdet.

Pia Strunge Folkmann bemærkede, at den enkeltes handlinger var afgørende for, hvordan man fik bygget vores fremtid. Dette kunne organisationer som FN i samarbejde med nationalstaterne skabe rammerne for, men det var almindelige mennesker, der skulle udmønte det, og et af de vigtigste steder at gøre det var gennem pensionsopsparinger.

Pia Strunge Folkmann bemærkede, at dette i sig selv kunne gøre, at man fik en hurtigere udvikling i den rigtige retning.

Pia Strunge Folkmann noterede sig, at hun med stor glæde havde hørt, at formanden havde brugt halvdelen af beretningen på klimainvestering.

Pia Strunge Folkmann bemærkede, at det var en del af pensionskassens strategi, at investeringerne skulle være ansvarlige, men at nogle medlemmer mente, at investeringerne skulle være mere ansvarlige. Den eneste måde, dette kunne ske på, da man ikke havde mulighed for selv at styre sine investeringer helt individuelt, var ved at være ansvarlige i fællesskab.

Pia Strunge Folkmann bemærkede, at NZAOA var et fællesskab, som lavede et frivilligt rammesæt for ansvarlige investeringer, og at hun havde en forventning om, at hvis pensionskassen tilsluttede sig dette, så ville det gøre det nemmere for administrationen at rykke i den rigtige retning.

Pia Strunge Folkmann bemærkede, at forslagsstillerne på denne baggrund mente, at det ville være klogt at bruge lidt ressourcer på at indgå i det NZAOA og noterede sig, at det var glædeligt, at bestyrelsen støttede forslaget.

Herefter anbefalede Pia Strunge Folkmann, at man stemte ja til forslag 5.a

Dirigenten gav herefter ordet til bestyrelsesmedlemmet Louise Bundgaard for bestyrelsens bemærkninger til forslaget.

Louise Bundgaard takkede for forslaget og bemærkede, at bestyrelsen var enig i, at Net Zero Asset Owner Alliance var et godt og ambitiøst initiativ og derfor støttede forslaget.

Louise Bundgaard bemærkede, at bestyrelsen efter generalforsamlingen ville analysere, hvad mulighederne var for pensionskassen i allianceen, og at initiativet byggede på den helhedsorienterede klimastrategi, som i forvejen var implementeret i pensionskassen. Principperne bag allianceen var at reducere CO₂-udledningen for alle typer af selskaber og ikke blot at allokere sine investeringer væk fra fossile selskaber.

Louise Bundgaard bemærkede, at en tilslutning til allianceen ville stille en række detaljerede krav til, hvordan man indrettede sig samt overvågede og rapporterede om fremdriften på området. Louise Bundgaard nævnte, at kravene var sat for at underbygge de overordnede principper, og derfor formodede bestyrelsen, at kravene var fornuftige og relevante. Kravene kunne medføre ekstra omkostninger, hvorfor det var nødvendigt efter generalforsamlingen både at se på muligheder og omkostninger forbundet med deltagelse i allianceen, inden bestyrelsen kunne træffe en endelig beslutning.

Dirigenten takkede for indlægget og åbnede for debatten om forslaget.

Dirigenten gav ordet til Pia Strunge Folkmann, som supplerende bemærkede, at hun var enig med bestyrelsen i, at forslaget selvfølgelig skulle undersøges i detaljen, inden man endeligt tilsluttede sig, men at hun ikke havde nogen grund til at tro, at det vil være noget, der var ekstremt omkostningstungt, eller at det ikke ville være til pensionskassens fordel samlet set.

Dirigenten konstaterede, at forslagsstillerne og bestyrelsen var enige om forslaget og afsluttede debatten, da der ikke var yderligere spørgsmål eller bemærkninger.

Dirigenten åbnede for afstemningen med en bemærkning om, at forslaget kunne vedtages med simpelt flertal.

Dirigenten afsluttede afstemningen.

Dirigenten oplyste, at forslaget var **vedtaget** med 147 stemmer for og 7 stemmer imod.

5.b. Forslag om bæredygtig investeringsstrategi

Dirigenten oplyste, at forslag 5.b vedrørte en bæredygtig investeringsstrategi og gav ordet til Pia Strunge Folkmann, som ville præsentere forslaget.

Pia Strunge Folkmann bemærkede, at forslaget om en bæredygtig investeringsstrategi var lidt mere teknisk end forslag 5.a.

Pia Strunge Folkmann oplyste, at den gruppe, der stod bag forslaget, havde forsøgt at koordinere nogle mere eller mindre enslydende forslag i de øvrige pensionskasser i administrationsfællesskabet. Hensigten var at gøre det til en overskuelig opgave for administrationen at følge op på forslagene.

Pia Strunge Folkmann oplyste, at forslaget vedrørte aktiv handling på investeringsstrategi og beskrev nogle tal og fakta herfor.

Pia Strunge Folkmann oplyste, at forslagsstillerne helt grundlæggende med forslaget ønskede at sige, at de var lidt flove over deres pensionskasse på det her felt. Alle pensionskasser burde arbejde for og med den natur, som man levede af. Pensionskassen burde være blandt de allerførste til at reagere, når alle godt kunne se, at det var nødvendigt at skifte retning investeringsmæssigt.

Pia Strunge Folkmann bemærkede, at hun ønskede mere handling fra bestyrelsens side på trods af, at der allerede var gang i en ændring af investeringspraksissen.

Pia Strunge Folkmann nævnte, at den måde, man investerede midlerne på, blåstemplede det, hun ikke ønskede, at hendes pensionsmidler skulle gå til eller investeres i.

Pia Strunge Folkmann nævnte herefter, at hun også var bekymret, fordi der, som formanden havde nævnt, havde været et voldsomt kursfald på value-aktier kontra vækstaktier indenfor det seneste år. Pia Strunge Folkmann bemærkede, at der blev henvist til Corona som den altoverskyggende årsag til dette, men at hun frygtede, at det blot var første skridt i retning af et frit fald for fossile energipapirer og værdier, og at jo længere, man havde sine midler stående i den type værdipapirer, des større blev tabet.

Pia Strunge Folkmann bemærkede, at hun derfor også ud fra en helt almindelig egoistisk betragtning gerne ville have flyttet sin opsparing væk fra fossile selskaber, som var dominerede eller havde en betydelig grad af aktivitet på det fossile område. Pia Strunge Folkmann nævnte, at pengene meget gerne måtte investeres i grønne selskaber i stedet, da hun troede, at disse ville være en god investering.

Pia Strunge Folkmann bemærkede, at forslaget var at ændre den grundlæggende strategi, hvilket formanden netop havde sagt, at man ikke agtede at gøre. Derfor var det ikke overraskende, at bestyrelsen ikke var enige i forslaget.

Pia Strunge Folkmann oplyste, at forslaget, som det var formuleret, ikke bandt bestyrelsen i forhold til noget helt konkret, men kun var et målsætningsforslag, og opfordrede til, at man gav ledelsen af pensionskassen et voldsomt vink med en vognstang ved at stemme ja til forslaget. Bestyrelsen følte sig ikke modne til at gøre, som forslagsstillerne foreslog på nuværende tidspunkt, men ville sikkert blive det på et senere tidspunkt.

Dirigenten gav herefter ordet til Louise Bundgaard for bestyrelsens bemærkninger til forslaget.

Louise Bundgaard takkede for forslaget og oplyste, at bestyrelsen var enig i, at pensionskassen skulle have en ambitiøs investeringsstrategi på klimaområdet, men ikke kunne støtte det konkrete medlemsforslag.

Louise Bundgaard nævnte, at pensionskassens klimastrategi blev styrket ved indgangen til 2020, og at målet med pensionskassens klimastrategi var klar, da investeringen af de fælles pensionsmidler skulle gøre en reel forskel for klimaet og leve op til målsætningerne i FN's Parisaftale.

Louise Bundgaard oplyste, at bestyrelsen mente, at eksklusionskriterier og investeringer med fokus på enkelte sektorer desværre var en for simpel tilgang, idet den grønne omstilling handlede om at omstille hele samfundet til at udlede mindre CO₂. Dette kunne kun ske ved at stille krav til den samlede værdikæde for fossile brændsler og ikke udelukkende til produktionen af det.

Louise Bundgaard nævnte dernæst, at man ved at ekskludere hele den fossile sektor, ville forhindre investeringer i selskaber, der var essentielle i omstillingen til et lavemissionssamfund. Den helhedsorienterede tilgang til den grønne omstilling gik igen i alle pensionskassens tiltag på klimaområdet og inkluderede alle investeringerne. Denne tilgang havde vist tydelige resultater, da CO₂-udledningen fra aktieinvesteringerne var faldet markant med 42 % fra 2018 til 2020. Samtidig havde man

ekskluderet 38 selskaber på baggrund af dårlig omstillingsevne og 170 selskaber som følge af deres kul- og tjæresalgsaktiviteter.

Louise Bundgaard henviste til delforslag A og B om eksklusion af selskaber med omsætning på mere end fem procent i kul- og tjæresalgsaktiviteter samt eksklusion af selskaber med omsætning på mere end 60 % procent fra olie- og gasaktiviteter og oplyste, at dette ikke var foreneligt med pensionskassens helhedsorienterede klimastrategi.

Louise Bundgaard oplyste, at man ikke vurderede, at eksklusioner baseret på selskabernes nuværende omsætning var det rette kriterie, og at man i stedet målte på selskabernes omstillingsparathed og ekskluderede på baggrund af dette kriterie.

Louise Bundgaard oplyste, at man derudover ekskluderede selskaber med omsætning fra kul- og tjæresalgsaktivitet på mere end 25 %, da man vurderede, at det var usandsynligt, at disse selskaber ville bidrage til den grønne omstilling.

Louise Bundgaard oplyste, at pensionskassens aktuelle investeringer i de selskaber, som forslaget vedrørte, var meget små. Investeringer i selskaber med omsætning på mere end 5 % fra udvinding af kul og olie fra tjæresand udgjorde således mindre end 1 promille af de samlede investeringer, mens aktieinvesteringerne i olie- og gasudvinding var på 63 mio. kr. og udgjorde 0,4 % af de samlede investeringer.

Louise Bundgaard nævnte, at bestyrelsen løbende forholdt sig til energiselskabernes omstillingsparathed til et lavemissionssamfund, hvilket i 2020 havde resulteret i eksklusion af 38 selskaber.

Louise Bundgaard bemærkede, at forslaget pegede i en anden retning end forslag 5.a om tilslutning til Net Zero Asset Owner Alliance, hvor man havde samme helhedsorienterede tilgang og derfor heller ikke anbefalede en strategi om frasalg af hele sektorer.

Louise Bundgaard henviste til delforslag C om at gennemføre frasalg af investeringer af selskaber, der lobbyede imod Paris-aftalen, og bemærkede, at man allerede var i gang med at formulere en politik for ansvarlig lobbyvirksomhed, som det var planlagt at implementere i løbet af 2021. Politiken havde ikke kun relation til Parisaftalen, men dækkede alle aspekter af ansvarlig lobbyvirksomhed. Louise Bundgaard henviste til de selskaber, der var specifikt nævnt i forslaget, og oplyste, at pensionskassen ikke havde investeringer i Chevron og Exxon, mens der var indledt en dialog med Rio Tinto i 2020, og at man afventede resultatet af denne dialog i andet halvår 2021.

Louise Bundgaard henviste til delforslag D om en målsætning om grønne investeringer og oplyste, at man ikke havde et eksplicit mål for andelen af grønne investeringer, da man fokuserede på selskaber, der på tværs af alle sektorer var med til at drive den grønne omstilling. Dette var en mere ambitiøs tilgang end blot at fokusere på investeringer i enkelte sektorer.

Louise Bundgaard oplyste afslutningsvist, at pensionskassens tilgang til ansvarlige investeringer havde medført en automatisk stigning i grønne investeringer, og at i andet halvår af 2020 steg de grønne investeringer fra knap 4 mia. kr. til 16 mia. kr. i Sampensionfællesskabet.

Dirigenten takkede for indlægget og åbnede for debatten om forslaget.

Dirigenten oplyste, at der var kommet en skriftlig kommentar fra Jesper Friis Buurgaard, som lød:

"Selskaber, der tænker i bæredygtighed og grøn omstilling, er ofte stærke økonomiske selskaber med overskud, så nok positivt, at PJD får kigget på deres meget mangfoldige aktieportefølje."

Da der ikke var flere bemærkninger, afsluttede dirigenten debatten om forslaget, og startede afstemningen.

Dirigenten afsluttede afstemningen og oplyste herefter, at 59 medlemmer havde stemt for forslaget, mens 94 medlemmer havde stemt imod, hvorfor forslaget **ikke var vedtaget**.

Dirigenten oplyste herefter, at Pia Strunge Folkmann var igennem på videolink med en afsluttende bemærkning og gav ordet til Pia Strunge Folkmann.

Pia Strunge Folkmann bemærkede, at hun glædede sig over, at det ene forslag blev vedtaget, og at dette var et skridt frem. Pia Strunge Folkmann nævnte, at pensionskassen havde rykket sig en del på klimaområdet med eksklusioner m.v., og at hun var sikker på, at selvom forslag 5.b blev nedstemt, så ville det nok ende med, at det, der lå i forslaget, stort set var noget, pensionskassen ville komme til at gøre på et senere tidspunkt

Dirigenten bemærkede, at dette afsluttede gennemgangen af medlemsforslagene.

6. Valg til bestyrelse

Dirigenten oplyste, at det var muligt at stille op til bestyrelsen, også på selve generalforsamlingen, men at der ikke var yderligere kandidater, der havde meldt sig.

Dirigenten opfordrede til, at eventuelle kandidater sendte deres stillerlister ind med det samme, da muligheden for at stille op til bestyrelsen ellers ville blive lukket.

Dirigenten oplyste, at bestyrelsen bestod af ni personer, som var valgt af generalforsamlingen eller udpeget af de faglige organisationer og redegjorde for bestyrelsens sammensætning, som også fremgik af generalforsamlingsmaterialet.

Dirigenten oplyste, at der til generalforsamlingen skulle vælges to bestyrelsesmedlemmer af og blandt pensionskassens medlemmer og ét særligt sagkyndigt medlem, som kun kunne vælges efter indstilling fra bestyrelsen.

Dirigenten oplyste videre, at for så vidt angik de to bestyrelsesmedlemmer, der skulle vælges af og blandt pensionskassens medlemmer, så var bestyrelsesmedlemmerne Henning Otte Hansen og Ilse Ankjær Rasmussen på valg. Begge stillede op til genvalg og var foreslået genvalgt af bestyrelsen.

Dirigenten oplyste, at man kunne se mere om kandidaternes baggrund og øvrige ledelseshverv i generalforsamlingsmaterialet.

Dirigenten oplyste, at hvis der kom flere kandidater, blev valget afgjort ved urafstemning.

Dirigenten konstaterede herefter, at der ikke var yderligere kandidater til bestyrelsen, hvorfor Henning Otte Hansen og Ilse Ankjær Rasmussen var **genvalgt** til bestyrelsen for en ny periode på 3 år.

Dirigenten overlod herefter ordet til de to genvalgte bestyrelsesmedlemmer for en bemærkning til deres genvalg.

Henning Otte Hansen takkede for genvalget og opbakningen og bemærkede, at han ville gøre alt for at leve op til den tillid, der var vist ham.

Ilse Ankjær Rasmussen takkede for genvalget og en ny 3-årig periode i bestyrelsen og bemærkede, at bestyrelsesarbejdet var spændende, og at hun var glad for at få lov til at blive siddende i bestyrelsen de næste tre år og fortsætte arbejdet.

Dirigenten ønskede tillykke til de to genvalgte bestyrelsesmedlemmer og oplyste, at der også skulle vælges et særligt sagkyndigt bestyrelsesmedlem efter indstilling fra bestyrelsen.

Dirigenten oplyste, at nogle bestyrelsesmedlemmer i henhold til lovgivningen skulle have nogle særlige kvalifikationer, og at det medlem, der skulle vælges i år, skulle have særlige kvalifikationer til at være sagkyndigt medlem af revisionsudvalget.

Dirigenten oplyste, at det nuværende bestyrelsesmedlem Søren Kaare-Andersen stillede op til genvalg og af bestyrelsen var foreslået genvalgt for en ny treårig periode.

Dirigenten oplyste, at man skulle stemme om denne post, selvom der kun var en kandidat, da det kun var bestyrelsen, der havde indstillingsretten. Generalforsamlingen havde således mulighed for at sige ja eller nej til kandidaten.

Herefter overlod dirigenten ordet til Søren Kaare-Andersen, som fik lejlighed til at præsentere sit kandidatur.

Søren Kaare-Andersen takkede for ordet og bemærkede, at han havde siddet i bestyrelsen i seks år og været formand for revisions- og risikoudvalget i de seks år. Søren Kaare-Andersen bemærkede, at bestyrelsen havde en fremgangsrig måde at arbejde på, og at den måde, man leverede sine regnskaber og styrede risici på, var formidabelt god. Søren Kaare-Andersen bemærkede, at han gerne ville fortsætte dette arbejde og derfor stillede op til genvalg for endnu tre år.

Dirigenten konstaterede, at indlægget ikke gav anledning til spørgsmål eller kommentarer fra deltagere og sendte valget af Søren Kaare-Andersen til afstemning.

Dirigenten afsluttede afstemningen og oplyste, at Søren Kaare-Andersen var **genvalgt** som bestyrelsesmedlem med 117 stemmer for og 1 stemme imod.

7. Valg af revision

Dirigenten bemærkede, at punktet vedrørte valg af pensionskassens eksterne revision, og at PwC var foreslået genvalgt af bestyrelsen og revisions- og risikoudvalget.

Dirigenten oplyste, at det af forslaget fremgik, at revisions- og risikoudvalget ikke var blevet påvirket af tredjeparter og heller ikke havde været underlagt nogle aftaler med tredjeparter, der begrænsede generalforsamlingens valg til visse revisorer eller visse revisionsfirmaer.

Generalforsamlingen **genvalgte** PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab som revisionsselskab.

8. Sted for næste års generalforsamling

Dirigenten oplyste, at bestyrelsens forslag gik ud på, at næste års generalforsamling blev afholdt i Aarhus, hvis den blev afholdt som en fysisk generalforsamling.

Dirigenten konstaterede, at der ikke var spørgsmål eller kommentarer til forslaget og startede afstemningen.

Dirigenten afsluttede afstemningen.

Dirigenten konstaterede, at forslaget var **vedtaget** med 107 stemmer for og 4 stemmer imod, således at generalforsamling i 2021 blev afholdt i Aarhus, hvis den blev afholdt som en fysisk generalforsamling.

9. Eventuelt

Dirigenten oplyste, at man under punktet kunne stille spørgsmål, komme med bemærkninger, men at der ikke kunne stilles forslag, som man skulle stemme om.

Dirigenten oplyste, at Pia Strunge Folkmann var igennem på videolink for en kommentar.

Pia Strunge Folkmann spurgte, hvordan bestyrelsen forholdt sig til hendes bekymring i forhold til, om pensionskassen kom hurtigt nok ud af de snævsede investeringer og over på et tog, der kunne gå hen og køre meget hurtigt meget pludseligt. Pia Strunge Folkmann bemærkede, at hun var bekymret for, om det ellers kom til at koste på afkastet.

Formanden takkede for spørgsmålet og bemærkede, at pensionskassen til stadighed arbejdede med de ansvarlige investeringer. Bestyrelsen mente, at den helhedsorienterede tilgang, som havde været

Louise Bundgaard inde på i sit svar på punkt 5.a og 5.b, ville sikre et godt, langsigtet afkast til medlemmerne, samtidig med at man drev ansvarligheden og skubbede til den grønne omstilling.

Formanden oplyste, at ansvarlige investeringer og godt afkast kunne gå hånd i hånd og henviste til pensionskassens resultater de sidste par år, hvor man havde nedbragt udledningen fra aktieportefølje med 42 %.

Formanden oplyste, at pensionskassens målsætning fortsat var at nedbringe investeringernes CO₂-aftryk, og at en stor del af arbejdet hermed foregik i Sampensionfællesskabets fælles udvalg for ansvarlige investeringer, hvor der sad medlemmer fra de fire bestyrelser. Udvalget drøftede strategiske aspekter og gode idéer, der var til at arbejde med området på en professionel måde.

Formanden oplyste, at udvalget ikke traf beslutninger, men indstillede beslutninger til de enkelte bestyrelser.

Formanden bemærkede, at pensionskassen havde en meget aktiv tilgang til ansvarlige investeringer, hvor man skubbede til den grønne omstilling, og havde en dialogbaseret tilgang og både gik i konstruktiv og kritisk dialog med virksomhederne, så de blev skubbet i en grønnere retning.

Formanden bemærkede, at selskaber, der ikke flyttede sig hurtigt nok, kunne ekskluderes. Bestyrelsen mente ikke, at eksklusion som sådan var vejen frem og ville hellere være med til at skubbe til de virksomheder, der havde evnen og viljen til at omstille sig og bidrage til et grønnere samfund.

Formanden bemærkede, at pensionskassen allerede deltog i internationale samarbejder udover det, der var omfattet af punkt 5.a, hvor man var med til at påvirke hele den globale retning for ansvarlige investeringer. Formanden understregede, at pensionskassen gjorde et hæderligt stykke arbejde, og at man kunne være helt tryk ved, at man fortsat ville have fokus på et godt, langsigtet afkast og den grønne omstilling.

Dirigenten konstaterede, at der ikke var flere spørgsmål eller bemærkninger og afsluttede debatten.

Dirigenten bemærkede, at dagsordenen herefter var udtømt, nedlagde hvervet og takkede for god ro og orden.

Dirigenten gav herefter ordet tilbage til formanden.

Formanden takkede dirigenten for på en god, sikker og tryk måde at have ledt deltagerne igennem den noget uvante fuldt elektroniske generalforsamling og konstaterede, at generalforsamlingen 2021 var slut.

Formanden bemærkede, at det på mange måder havde været en anderledes generalforsamling, men at det var gået godt. Formanden bemærkede, at han var rigtig glad for de input, bestyrelsen havde modtaget fra medlemmerne, og takkede alle, som havde bidraget.

Formanden konstaterede, at det var dejligt at opleve medlemmernes engagement, og at man gerne ville have et stort demokratisk engagement i pensionskassen.

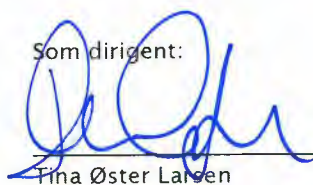
Formanden takkede administrerende direktør Mads Smidt Hansen, medarbejderne i administrationen og teknikkerne, der havde sikret, at det hele kørte glat og fornuftigt.

Afslutningsvist ønskede formanden alle deltagere et rigtig godt forår og en god sommer.

Generalforsamlingen hævet.

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger
Ordinær generalforsamling den 12. april 2021

Som dirigent:

Tina Øster Larsen